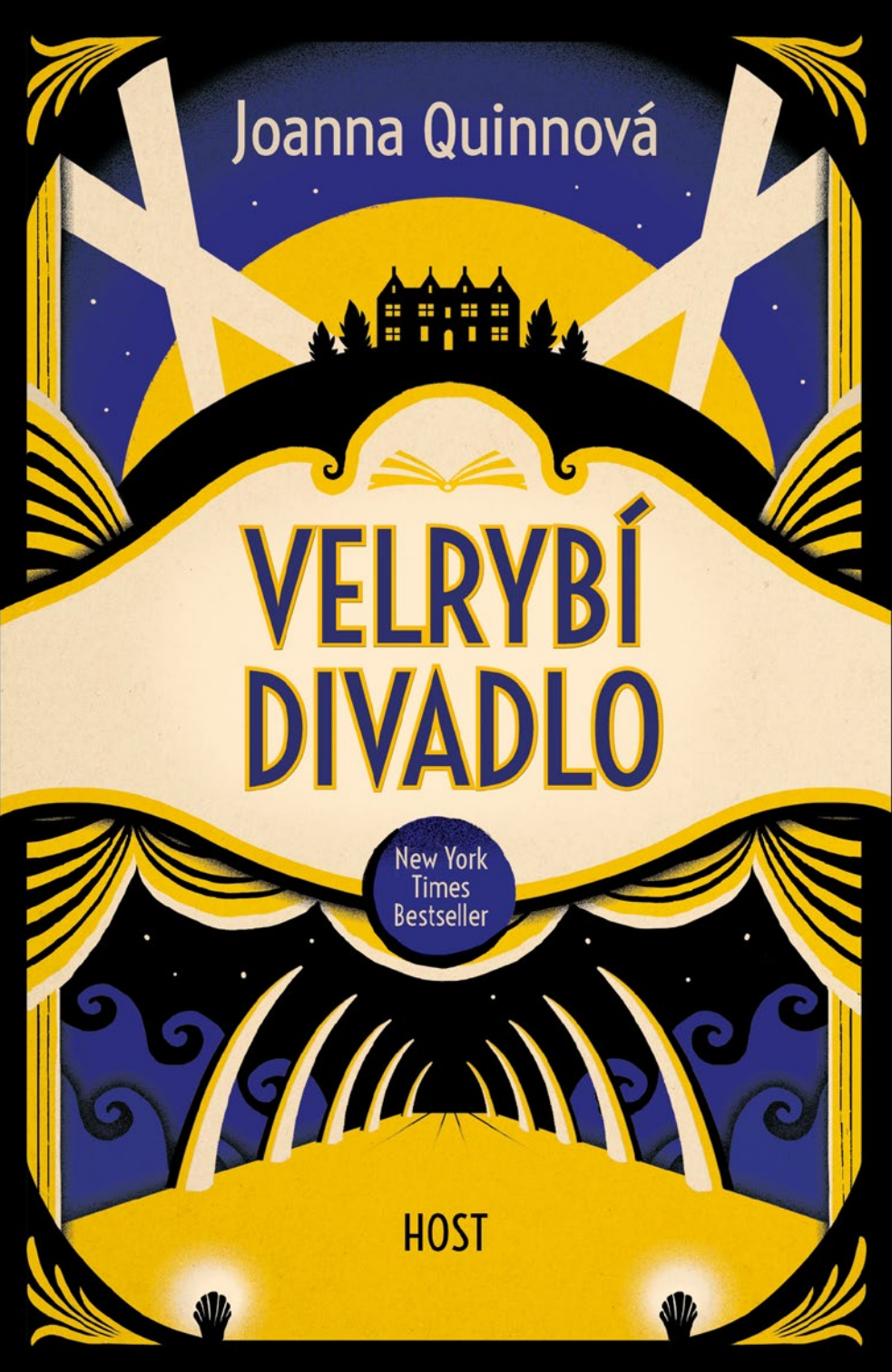

Joanna Quinnová

VELRYBÍ
DIVADLO

New York
Times
Bestseller

HOST

The Whalebone Theatre

Copyright © Joanna Quinn, 2022

Cover design by Julia Connolly

Translation © Zora Freiová, 2023

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2023
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1825-8 (PDF)

ISBN 978-80-275-1826-5 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1827-2 (MobiPocket)

Poslední den v roce

31. prosince 1919

Dorset

Cristabel zvedne klacík. Dobře jí padne do ruky. Spolu s ostatními obyvateli domu je na zahradě a čeká na otce, který se má vrátit i s její novou matkou. Sloužící v livrejích si dýchají na zkrhlé prsty. Na stromech rostoucích kolem domu lhostejně krákají havrani. Je poslední den v prosinci, z roku zbývají už jen drobtý. Odpoledne se vytrácí a trávník se mění v bažinu bláta a starého sněhu, po níž tříletá Cristabel pochoduje ve svých kožených šněrovacích botkách, s klacíkem místo meče a v zimním kabátku s mosaznými knoflíky jako miniaturní hlídka.

Rozmáchně se klacíkem doleva a doprava, líbí se jí, jaký dělá zvuk, *vžm vžm*, a pak jím nabere trochu špinavého sněhu a nese si ho do pusy. Sníh na jazyku chladí právě tak jako ledové květy, které se tvoří na jejím okně v podkroví, jen tolik nelepí. Zklame ji, jak nanicovatě chutná. Někde daleko, takže se tím nebude vzrušovat, ji chuva volá jménem. Cristabel se toho zvuku zbaví jediným mrknutím oka. Všimne si sněženek, které se uculují na okraji zahrady. *Vžm vžm*.

Cristabelin otec Jasper Seagrave a jeho nevěsta sedí v tu chvíli bok po boku v kočáře taženém koňmi a blíží se příjezdovou cestou k Jasperovu domu: k Chilcombe, břečtanem zarostlému venkovskému sídlu s četnými štíty, mnoha komíny a těžkopádným

nádechem unavené vznešenosti. Rýsuje se před nimi jako řada prohýbajících se trojúhelníků a vysokých komínů; na zalesněném útesu nad oceánem se choulí už čtyři sta let, mhouří vitrážová okna proti mořským vichrům a historickému pokroku a celkově působí dojmem postupného úpadku.

Zaměstnanci na Chilcombe tvrdí, že dnes bude významný den, ale Cristabel se nudí. Čekání už bylo dost. I rovnání zad. Není to den, který by vydal na pěkný příběh. Cristabel má ráda příběhy, kde se vyskytují muškety a psi, ne nevěsty a čekání. *Všim.* Když sbírá zbytky sněženek, zaslechne křoupání šterku pod koly.

Jako první vystoupí z kočáru otec, oblý a spokojený jako naducaná fazole vyloupnutá z lusku. Pak se objeví jedna noha v kotníčkové botě s knoflíky, následovaná sametovým kloboukem, který se zakloní, aby nepřekážel výhledu na dům. Cristabel pozoruje otcovu vousatou tvář. I on se dívá nahoru, sleduje mladou ženu v klobouku, která, jak tak ještě pořád balancuje na stupátku kočáru, je výrazně vyšší než on.

Cristabel mašuruje po sněhu směrem k nim. Už je skoro v cíli, když vtom ji popadne chůva a zasyčí: „Co to držíš? Kde máš rukavice?“

Jasper se otočí. „Proč je to dítě tak špinavé?“

Špinavé dítě si otce nevšímá. Není zajímavý. Mrzutý, zlostný člověk. Místo toho přistoupí k nové matce a podá jí hrst hlíny a okvětní plátky sněženek. Nová matka je však v přijímání nešikovných dáreků zběhlá: vždyť přijala i hrmotnou nabídku k sňatku od Jaspera Seagravea, obtloustlého a kulhavého vdovce s nepodajnými vousy.

„Pro mě,“ pronese nová matka a není to otázka. „Jak nezvyklé.“ Sestoupí z kočáru a usměje se, zakrouží rukou a nakonec ji položí Cristabel na hlavu, jako by tu dítě stálo právě kvůli tomu. Pod sametovým kloboukem je nová matka zabalená do elegantního vlněného cestovního obleku a přehozu z norkové kožešiny.

Jasper se otočí k zaměstnancům a prohlásí: „Dovolte, abych vám představil svou novomanželku, paní Rosalind Seagraveovou.“

Ozve se potlesk.

Cristabel připadá divné, že by se nová matka měla jmenovat Seagraveová, když se tak jmenuje ona sama. Pohlédne na hlínu ve své dlani, pak ruku obrátí a nechá prst dopadnout na boty nové matky, aby zjistila, co se bude dít.

Rosalind poodstoupí od vážné dívky. Dítě bez matky, připomíná si, dítě, které postrádá ženské vedení. Přemýšlí, jestli mu neměla přivést nějaké stužky do rozčuchaných černých vlasů nebo želvovinový hřebínek, ale to už po jejím boku stane Jasper a vede ji ke dveřím.

„Tak jsi konečně tu,“ řekne. „Chilcombe není v nejlepším stavu. Mívali jsme u vchodu báječná železná vrata.“

Když překračují práh, Jasper mluví o nadcházejících večerních oslavách. Říká, že se vesničané radují z jejího příjezdu. Za domem postavili sváteční stan, bude se opékat prase a všichni si se svatebčany připijí korbelem piva. Zamrká na ni, vtěsnaný do svého tvídového obleku, a ona si není jistá, co má to zakrytí a odkrytí jednoho oka, ten teatrální úšklebek, znamenat.

Rosalind Seagraveová, rozená Elliotová, věk dvacet tři let, v dubnovém čísle časopisu *Tatler* ročníku 1914 popsaná jako „elegantní londýnská debutantka“, projde kamenným vchodem Chilcombe do dřevem obložené síně s ochozem, která se zvedá jako středověký rytířský sál. Připomíná prázdný trychtýř, matně osvětlený mihotavými svíčkami v mosazných nástěnných svícnech, a vzduch je tu cítit podobně jako v nepoužívaných prázdných kaplích na odlehlých místech.

Je to zvláštní pocit, vejít do neznámého domu a vědět, že obsahuje její budoucnost. Rosalind se rozhlédne a snaží se prostor vstřebat dřív, než si jí dům všimne. U zadní stěny sálu stojí krb:

velký, kamenný a bez ohně. Nad ním visí zkrřížené meče. Není tu mnoho nábytku a místnost ji nepřitahuje tak, jak doufala. Vyřezávaná dubová truhla s železným pantem. Brnění, které v kovové ruce třímá kopí. Pendlovky, opelichaný vánoční stromek a obrovský klavír s vázou plnou lilií.

Klavír je, jak Rosalind ví, svatební dar od manžela, ale postavili ho stranou pod vycpanou jelení hlavu. Po stěnách jsou rozvěšené další zvířecí hlavy, lvi a antilopy se skleněnýma očima, a spolu s nimi starodávné gobelíny zobrazující profily lidí se šípy v rukou. Protože modrá na gobelínech vybledne jako poslední, kdysi pestrobarevné bitevní výjevy teď připomínají truchlivé podmořské scény.

Napravo od krbu se nachází točité dřevěné schodiště, které vede do horních pater domu, zatímco ona má po obou stranách ošumělé perské koberce naznačující cestu skrz klenutý vchod do tmavých pokojů, jež vedou k dalším vchodům do tmavých pokojů, a tak to pokračuje dál jako ilustrace nekonečna. Rosalind udělá krok kupředu a podpatkem se zachytí v koberečku. Až budou pořádat večírky, pomyslí si, bude nutné ty koberce odstranit.

Po jejím boku se objeví Jasper, mluví s majordomem. „Řekněte mi, Blythe, dorazil už můj nezvedený bratr? Na svatbě se ukázat neobtěžoval.“

Majordomus téměř nezatelně zavrtí hlavou, neboť takhle se Chilcombe řídí, gesty tak povědomými a obnošenými, že se staly absencí gest — náznakem čehosi, co bývalo; obrysem zkameněliny obtisknutým do skály.

Jasper si odfrkne a osloví manželku: „Služebné tě zavedou do tvého pokoje.“

Rosalind je doprovázena po schodech nahoru, míjí řadu obrazů zachycujících muže v krejzlících, kteří si uprostřed honu udělali přestávku a nechali se zpodobnit, lýtka v punčochách se opírají o dosud teplá těla divočáků.

Cristabel přihlíží z rohu místnosti. Vmáčkla se za dřevěný stojan na deštníky v podobě indického chlapečka; jeho zvednuté paže tvoří kruh, který drží deštníky, jezdecké bičičky a otcovy vycházkové hole. Cristabel čeká, až bude nová matka z dohledu, pak proběhne síní k zadnímu schodišti, schovanému za tím hlavním. Po něm pokračuje dolů, do místností, kde kraluje služebnictvo: kuchyň, přípravná, komory a sklepy. Tady, u kořenů domu, se jí naskýtá skrýš, kde může prozkoumat své nové poklady: klacík a půlměsíčky hlíny za nehty.

Ten den jsou dolní prostory hlučným místem, kuchyň obložená kachlíky zvučí činnostmi. Služebnictvo se těší na večerní oslavy, je nervózní kvůli svatební hostině a překypuje klevetěním o nové manželce. Cristabel zaleze pod kuchyňský stůl a poslouchá. Vědomím jí probleskují jiskřičky zajímavosti: oblíbená slova jako „kůň“ a „nákyp“; slova, která rozpoznává, jak se vynořují na povrch té zmeti.

Její pozornost upoutá Maudie Kitcatová, nejmladší kuchtička, která prohodí: „Možná že slečna Cristabel bude mít brzy bratříčka.“ Cristabel žádného bratříčka vystupovat z kočáru neviděla, ale třeba přijede později. Mít bratra by se jí líbilo. Kvůli hrám a bitvám.

I kuchtička Maudie se jí líbí. Obě spí v podkroví a procvičují si spolu písmena. Cristabel často prosí Maudie, aby napsala jména lidí, které zná, na zamžená podkrovní okna, a Maudie jí vyhoví a skřípavě píše jedním prstem — M-A-U-D-I-E, P-E-S, CH-Ů-V-A, K-U-CH-A-Ř-K-A — a Cristabel je může prstíkem buď obtahovat, nebo je smazat, když se jí znelíbí. Občas za ní Maudie v noci přijde, a když má Cristabel zlý sen a křičí, pohladí ji po hlavě a řekne pšššt, malá, no tak, pšššt, nebřeč.

Kuchařka odpoví: „Dědice panství, co? Doufejme, že na to Jasper ještě má.“ Následuje výbuch smíchu. Ozve se mužský hlas: „Jestli to nezvládne, vložím se do toho a píchnu mu!“ Další

řehot, pak rána, jak někdo něco hodil. Rámus, který služebnictvo při této nesrozumitelné rozpravě dělá, se nad Cristabel rozlévá jako burácející vlna. Rozhodne se napsat pár písmen klacíkem a do mouky na kamenných dlaždicích kreslí kolečko, dokolečka dokola. O. O. O. O. Chvilka klidu, kdy jí nepřekáží chuva, je vzácná, nesmí ji promarnit. O. O. O.

O jako „no“. O jako „notosetiCristabelmocnepovedlo“.

Nahoře v prvním poschodí sedí Rosalind u toaletního stolku ve své nové ložnici, ačkoli ji těžko může nazývat novou, protože tam všechno vypadá starodávně. Je to pokoj s příšerně skřípajícími prkny v podlaze a vachrlatým mahagonovým nábytkem, osvětleným začouzenými olejovými lampami: kolekce předmětů, na něž není radno sahat. Rosalind slyší smích, který přichází odněkud z domu, a pocítuje ho jako rostoucí napětí v ramenou. Za ní stojí služka a pročešává jí inkoustově tmavé vlasy, zatímco jiná vybaluje kufry a opatrně vyndává kousky prádla, poskládaného do navoňných saténových balíčků. Rosalind si je vědoma, že ji pozorují, hodnotí. Kdyby si jen vlastní zavazadla mohla otevřít sama.

Zkontroluje svůj obraz v zrcadle na toaletce; uklidní se. Má smělý obličej zvýhodňovaného dítěte. Velké oči, ohrnutý nos. To vše doplněné naučeným zvykem občas si opřít bradu o spojené ruce, jako by ji potěšily nečekané dárky. Opře si ji i teď.

Udělala dobře, navzdory všemu; musí tomu věřit. V Londýně se ozývaly klepy. Narážky na nerozumné flirtování. Náznaky, že si zničila vyhlídky, když se přátelila s příliš mnoha mladíky. Jenže všichni ti muži jsou pryč. Ti okouzlující chlapci, s nimiž tančovala, procházela se a večeřela, jeden po druhém zmizeli. Nejdřív to bylo hrozná a pak obvyklé, což bylo horší než hrozná, ale méně únavné. Po nějaké době to tak prostě bylo. Zamávali, odjeli vlakem a zalezli do země v místech s cizími jmény, která začínala být čím dál povědomější: Ypry, Arras, Somma.

Válečné roky se táhly k uzoufání jednotvárně; Rosalind vyse-
dávala na tvrdé lenošce a pokoušela se dokončit kousek vyšívání,
zatímco její matka odříkávala jména vhodných mladíků uvede-
ných v *The Times* v seznamu mrtvých či nezvěstných. Noviny při-
nášely příběhy o „nadpočetných ženách“ — milionech starých
panen, které se kvůli nedostatku příhodných manželů nikdy ne-
vdají. Rosalind si z časopisů vystřihovala obrázky nevěst z řad
společenské smetánky a lepila si je do sešitu: album šťastných vy-
váznuvších. Obávala se, že se z ní stane černě oděná starožitnost
jako z její ovdovělé matky, osamělá žena točící se kolem šálků
s čajem a miniaturních psíků s opičími obličejíky, lapená mezi
košíky s pletením a nafrněnými taburety.

Dokonce ani po skončení války nebylo s kým slavit. Hrstka
ucházejících mužů, kteří se vrátili, trávila večírky tím, že si vymě-
ňovala historky z boje s bodrými děvčaty, která oblékla uniformu,
zatímco Rosalind stála u zdi a její seznam tanečníků zel prázd-
notou. Když tedy potkala Jaspera Seagravea, vdovce shánějícího
mladou ženu za účelem zajištění syna a dědice, zdálo se, že je to
prostor jako stvořený pro ni, skulinka, kterou se bude moct pro-
táhnout do světla svatebního dne s nádechem pomerančových
květů, kde ji bude očekávat její vlastní dům.

A tak je teď tady. Dokázala to. Zimní svatba, ne právě ideální,
ale svatba. I přes ženichovy problémy s dutinami. I přesto, že trval
na kodrcavé jízdě kočárem. I přesto, že drnčící kočárová okénka
skýtala výhled, který poskakoval dozadu a dopředu jako kulisy,
jimiž cukají amatérští kulisáci. I přes svíravý, drásavý pocit v jejím
srdci. To všechno lze dát do pořádku.

Rosalind si přidrží u uší své nové diamantové náušnice. V zr-
cadle sleduje, jak jedna služka rozkládá její slonovinově bílý ši-
fonový župánek a pečlivýma i dychtivýma rukama ho rozprostí-
rá na postel s nebesy, jejíž vysoká matrace připomíná pohádku
o princezně na hrášku. Venku za tmavnoucím oknem se ozývá

praskání ohně, mumlají tam hlasy přicházejících vesničanů a šíří se pronikavá, štiplavá vůně pečeného masa.

Cristabel stojí na zahradě u ohně a zblízka pozoruje podsvinče na rožni nad plameny, s červeným jablkem nacpaným do otáčející se tlamy. V pravé ruce drží svůj klacík. Levou má v kapse kabátku a prsty ohledává další nově získané poklady z dolních místností: útržek novin a špaček tužky. Uklidňuje ji, když má tyhle maličkosti, kterých se může dotýkat.

Slyší, jak chůva pobíhá po domě, tříská dveřmi a hledá ji; rozezlený chůví hlas jí dělá předvoj jako vyjící smečka psů. Cristabel ví, co bude následovat. Za trest, že se ztratila, ji zavrou bez večere do jejího pokoje. Sfouknou svíčku a zamknou. Na půdě budou samé stíny a nekonečné množství temných koutů: posouvající se černí občas pronikne pomalý světlomet měsíce, toho velikého oka bez víčka.

Cristabel jezdí palcem dopředu a dozadu po zvrásněné kůře klacíku, jako to bude dělat později, vleže v úzké posteli — je to způsob, jak obrátit čas, kdy nesmí hloupě vyvádět. Když byla malinká, vyváděla a chůva ji nacpala do svetříku se zavazovacími rukávy, aby nemohla vylézat z postýlky. Vyvádět v dohledné době nehodlá.

Pod polštářem si schovává různé klacíky, několik kamínků, které mají obličej, a starou pohlednici s obrázkem psa, který patřil jednomu králi; našla ji pod kobercem a psa pojmenovala Pes. Může si kamínky seřadit, dát jim večeri, nechat je sehrát příběh a pak je uložit ke spánku. Může je chránit, hladit je po hlavě, když mají noční můru, a hlídat, aby nezůstaly ležet na studené dřevěné podlaze.

Dřepne si vedle políčka sněhu a píše klacíkem svá písmena. O. O. O. Slyší, jak chůva říká: „Proboha, tamhle je. Ryje do sněhu, bude zmazaná jako čuně.“

Cristabel se líbí slovo sníh. Šeptem si ho opakuje a pak pokračuje v práci, ve svém každodenním procvičování: tvaruje písmena, tvoří slova, zapisuje si jména.

S-N-Í-CH.

Ráno poté

I. ledna 1920

Nový rok, nové desetiletí, nový dům, nový manžel. Nový jako klíčka. Neříkala její matka vždycky něco o klíčkách? Rosalind má pocit, že klecí je pro ni prostěradlo a příkrývka manželské postele. Páteř jí ztuhla, až připomíná dinosauří kostry v londýnských muzeích. Je připoutaná k místu. Exponát. Služky v bílých čepečcích přicházejí a odcházejí, zatápějí v krbu a odtahují závěsy, zaneprázdněné a vzdálené jako rackové. Za oknem Rosalind vidí, jak se holé stromy rozmachují větvemi.

Jasper jí říkal, že to možná nějakou dobu potrvá, než si zvykne na roli manželky. Že je mladá a být s mužem je pro ni novinka. (V paměti se jí kmitne obraz — srpnový večer poblíž loděničky s Rupertem, jehož knírek jí šimral na krku jako drátěnka — rychle tu vzpomínku zažene.) Jasper se domnívá, že si Rosalind časem na své manželské povinnosti zvykne. Zvykne si na nezvyklé. Je potichu a bez hnutí, protože jí připadá, že není možné, aby tyto nezvyklé úkony existovaly v tomto pokoji, v blízkosti věcí tak vytrvale obyčejných, jako je její stříbrný kartáč na vlasy nebo noční lampička.

Služky jí přinesou snídani, která i s podnosem balancuje na péřové příkrývce, až se Rosalind nakonec naskytné nevábný pohled: hromádka rosolovitých míchaných vajec podepřených zakřivenou klobásou. Zakryje podnos ubrouskem a sáhne po skleněném

rozstříkovači: *pff, pffffff*, a do vzduchu se vnese jemný opar kolínské vody Yardley.

Služebné popocházejí a zastavují se, pořád dokola. Rosalind slyší, jak její vlastní hlas pronáší na jejich adresu vhodná slova. „Momentálně bez chuti k jídlu. Děkuji mnohokrát.“ Služky s sebou odnášejí slova i nesnědené jídlo. Za čínským paravánem v rohu místnosti je schované diskrétní točité schodiště, které jim umožňuje přicházet a odcházet bez použití dveří.

Brzy bude muset na všechno dohlížet. Musí se náležitě obléknout a dělat, co se od ní očekává. Musí být — jak to říkal Jasper? Jeho hlas jí ve tmě zněl v uchu tak hrozně hlasitě jako hlas nějakého obra — musí být děvče do nepohody. Rosalind zvedne oči ke gobelínovému baldachýnu nad postelí a hledá vzorek, který včera v noci studovala. Je skrytý v celkovém vzoru, jakýsi krivý obličej, který na ni civí a mnohokrát se opakuje.

Služky se objeví znovu, míhají se kolem ní s kusy šatstva a prádla; chtějí ji obléknout, aby byla krásná. Muži jí říkali, že je krásná. Obdivovali ji a mluvili o tom, jak jim buší srdce, a ona to pociťovala jako radostné vzrušení, jako zbožňování. Nikdy ji nenapadlo, že by to, co nazývají láskou, obnášelo takové nemravné snahy. Brutální tíhu a supící úsilí. Hrouda masa páchnoucího portským a tabákem, vytlačující z jejího těla vzduch, až nemohla dýchat. A ta bolest: holá bílá bolest, blikající za jejími víčky jako hvězdy. Ne, to nemá s láskou nic společného.

Blíží se služka. „Pan Seagrave odjel do Exeteru kvůli obchodní záležitosti s koňmi, madam. Doufá, že příjemně strávíte svůj první den v Chilcombe.“

Rosalind kývne. Scházejí jí slova. V naškrobených lůžkovinách je bílá jako list papíru.

Služebná popojde blíže, prkna v podlaze zavrzájí. „Viděly jsme se včera, madam. Možná se nepamatujete. Jsem Betty Bemroseová, mám být vaše komorná.“ Rosalind letmým pohledem zjistí, že jí

služebná kupodivu položila dlaň na ruku. „Což takhle lázeň, madam? Zdá se, že jste vyčerpaná.“

Rosalind se podívá na Bettyinu ustaranou tvář pod bílým čepečkem. Má ji kulatou a pihovatou a nečekaný dotek její ruky působí konejšivě.

Betty pokračuje: „Zahlédla jsem oleje do koupele, madam. Asi jste si je přivezla s sebou. Ty vás zase postaví na nohy.“

„Růžový,“ hlesne Rosalind. „Je tam růžový olej.“

„Výborně.“

„Daroval mi ho jeden blízký přítel. Byl to důstojník. Zahynul ve Francii.“

„Spousta se jich nevrátilo,“ přisvědčí Betty a zamíří do koupelny, která je hned vedle. „Manžel mojí sestry padl na Gallipoli. Ani ho nenašli. Nechala jsem vám už předtím přinést horkou vodu, madam, takže stačí jen přidat olej.“

„Ten přítel — měl pihy jako vy.“

„Ne!“

„Byl okouzlující.“

Betty se znovu objeví ve dveřích koupelny. „Mezitím, co se budete koupat, vám nechám vyměnit povlečení. A přiložíme ještě trochu uhlí. Nahoře topíme, jen když se tady bydlí, takže to chvíli trvá, než se to tu ohřeje.“

„Jednou mě vzal do hotelu Waldorf. Slyšela jste o něm?“

„Ne, madam, to říct nemůžu.“

„Chodí tam prostě každý.“

Betty přistoupí k posteli a opatrně odtáhne svrchní přikrývku. „Pomůžu vám, madam.“

Rosalind se pevně chytí paží mladé ženy a nechá se vést do sousední místnosti, kde před nevelkým ohněm v krbu čeká litinová sedací vana a v ní mělká vrstva nehybné vody s vůní růží.

Na schodu přede dveřmi do kuchyně sedí Cristabel, v ruce pevně svírá klacík a píše do prachu: B-A-T-R. B-R-T-R.

„Zkus to znova,“ pobídne ji Maudie Kitcatová, když kolem ní prochází s košem špinavého ložního prádla. „Vždyť už to skoro máš.“

Novomanželka pana Jaspera Seagravea, vykoupaná a pomazaná, vyjde ze své ložnice a schází po schodech dolů. Není si jistá, co se od ní očekává. Její manžel je pryč a ona neví, jak zjistit, kdy se asi vrátí. Přišel jí dopis od matky, která jí připomíná, jak důležité je vybudovat si u služebnictva autoritu, a Rosalind se obává, že vpytávání, kde se manžel nachází, by v očích personálu její postavení neupevnilo.

Přece jen však učiní autoritativní rozhodnutí v několika záležitostech: klobásy jsou odporné a vhodné leda pro psy; musí se nainstalovat moderní vana; je potřeba vyhodit vánoční stromek a rovněž lilie (matka vždycky říkala, že lilie jí připomínají velmi *předvídatelné* ženy). Dále: urychleně se musí koupit gramofon a manželova trucovitá dcerka by měla mít francouzskou vychovatelku. *Ty sama*, stojí v dopise matčiným písmem se sklonem kupředu, *jsi v domě nové koště! Rázně a pevně!*

Navzdory matčiným instrukcím připadá Rosalind obtížné vydávat rozkazy mužským zaměstnancům, z nichž mnozí, například majordomus Blythe, jsou dost staří na to, aby jí mohli být otci. Zdá se však případné, že jakožto mladá nevěsta nemusí znát všechno. Copak nečetla v časopise *The Lady*, že „muži si nemohou pomoci a musejí reagovat na ženský půvab nevinné dívky“? „Buďte elegantní,“ pokračoval časopis, „a maličko rozmazlená, ne však znuděná.“

Rosalind se opře o klavír poblíž zarámované fotografie svého nového manžela. Líbí se jí slovní spojení „nový manžel“, působí vzrušujícím dojmem, jako dárková krabička s šustivým

hedvábným papírem. Líbí se jí ta slova vyslovit, přestože se pohledu na fotografii vyhýbá. *Nový manžel. Elegantní, ne však znuřená.*

Den uplyne. Uplynou i další velmi podobné dny.

Rosalind si objednává předplatné časopisů a vystřihuje si obrázky položek pro svůj nový život nezbytných — klobouků, nábytku, lidí — nebo si je zapisuje na seznam. Vedle její ložnice je nevelký pokojík, budoár, a v něm všechno, co by paní domu mohla potřebovat: ozdobný stůl na podávání čaje, psací stůl se stahovacím krytem, slonovinový nůž na dopisy. Rosalind sedí u stolu a probírá se výstřižky z časopisů jako člověk rýžující zlato.

S pomocí hospodyně paní Hardcastleové objedná několik základních věcí — hedvábné povlaky na polštáře, krémy na ruce — a čeká na ně. Když stojí na podestě na ochozu, může shlížet dolů do vstupní haly, které se říká Dubový sál, a dívat se, jestli něco nepřišlo. Zjistí, že věta „Jdu se trochu porozhlédnout“ obvykle zaplaší postávající služebnictvo. Ale pokud postávají dál, má Rosalind pocit, že se na nějakou malou pochůzku opravdu vydat musí.

Chilcombe není nijak veliké, všehovšudy devět ložnic, ale bylo postaveno a dostavováno tak záhadným způsobem, že se člověk do jednotlivých jeho částí dostává s obtížemi. Obyvatelé i zaměstnanci musejí podnikat dlouhé výpravy spleťtými chodbami s proměnlivým sklonem, které se svažují jako lodní paluba. Často se tu vyskytují nečekané schody, nenadálá odpočívadla. Úzká okénka připomínají střílny a kamenné zdi jsou na omak vlhké.

Rosalind by ráda šla ven, jenže okolní svět vypadá nepřístupně. V Londýně byla příroda úhledně rozdělena do parků. Za soumraku rozsvěceli lampáři dlouhými tyčemi plynové lampy lemující chodníky a po celém městě se mihotavě probouzely k životu zlatavé kruhy. V Dorsetu však padne tma tak dokonalá, že to připomíná uhelný sklípek. Nejsou tu žádná zastřešená pódia ani sochy. Jen zlověstné lesy a pár akrů pozemků, kde jsou doma leda tak

starodávné stromy s plůtkem kolem kmene, jako kdyby byl každý z nich jediný svého druhu. Jeden vrásčitý dub je tak vetčný, že jeho větve potřebují kovové podpěry. Proč ho nenechají odumřít? diví se Rosalind, strom je totiž velice ošklivý; schránka z kůry napínající se do stran jako člověk přikovaný ke zdi kobky.

Zadní část domu vede na dvůr ohraničený cihlovými staveními: prádelnou, kůlnou na náradí a stájemi. K nim přiléhá užitková zahrada obehnaná zdí; stará se o ni zahradník a popojíždí s trakařem sem a tam. Na klíce občas visí mrtví bažanti nebo zajáci. Sloužící si tlumeně povídají a smějí se. Rosalind je sleduje z okna na podestě a dává si pozor, aby ji nezahlédli.

Asi míli odtud leží vesnice Chilcombe Mell, ale když tamtudy Rosalind s Jasperem projížděli cestou z nádraží, zahlédla jen hrstku domků s doškovou střechou, pár obchodů, kostel a hospodu. Zdálo se, že je to napůl opuštěné místo; všechna stavení navršená na jednu hromadu na dně údolíčka, jako by se dolů svezla v lavině. Za vsí leží vyvýšený hřeben rovnoběžný s pobřežím, příkrý sráz posetý rozježenými stromy a prehistorickými pohřebními mohylami. Nazývá se Ridgeway a dokonale je izoluje od okolního světa. Kdo ji tu kdy najde?

Jasper jí během jejich známosti řekl, že Ridgeway je údajně onen kopec, na kterém pochodoval pověstný vévoda z Yorku se svými deseti tisíci muži nahoru a dolů. „Proč to proboha dělal?“ opáčila s vědomím, že to není žádoucí reakce. Jasperovo dvoření z velké části spočívalo v tom, že ji seznamoval s historickými fakty asi tak, jako kočka stále znovu nosí svému majiteli mrtvé myši, přestože se kdovíproč neseťkává s úspěchem. Od samého začátku se jejich vztah vyznačoval touto neohrabaností: nervózními úsměvy a drobnými nepříjemnými úsluhami.

Když se jednoho rána ozve zaklepání na dveře budoáru, Rosalind rychle otevře a čeká, že jí Betty nese nejnovější nákup. Místo

ní stojí ve dveřích zavalitý vousatý muž v tvídových pumpkách. Rosalind to značně překvapí, neboť se jí podařilo zcela oddělit fyzickou bytost Jaspera Seagravea od slov „nový manžel“.

„Slyšel jsem, že nakupuješ,“ prohodí Jasper.

„Pár věcí. Proč jsi klepal, prosím tě? Copak manžel musí klepat?“

„Jestli nechceš, nebudu.“

„Jen mi to připadá —“ Rosalind zjistí, že si setkání mezi manželi představovala jinak. Neměl by k ní vejít a prohlásit, že mu strašlivě chyběla? Neměl by jí nosit tretky? Nebylo by pak všechno mnohem lepší?

„Odpoledne vezmu Guinevere na projížďku,“ oznámí jí Jasper. „Přidat by ses asi nechtěla?“

„To je kůň? Copak neprší?“

„Moc ne. To je jedno. Uvidíme se u večere.“

„S koňmi jsem to nikdy neuměla —“ Pak zaváhá, neví jistě, jak ho má oslovit. „Jaspere. Drahý.“

Jasper se zatahá za vousy, pak se nakloní a dá jí pichlavý polibek na tvář. „To je jedno,“ zopakuje a zamíří dolů.

Rosalind zavolá Betty, aby jí před večerí připravila koupel. Betty tlachá a přitom chystá Rosalindiny zelenkavé hedvábné večerní šaty — dlouhé linie, jemné plisé, boční šev zdobený korálky — a Rosalind je vděčná. Pomáhá jí to zklidnit mysl, která je od Jasperova příjezdu rozrušená. Sedí ve voňavé lázni a Bettyino klábosení vnímá jako vítanou zvukovou kulisu: sestřiny zásnuby, přípravy blížících se narozenin.

„Narozeniny — kolik let vám bude, Betty?“

„Dvacet tři, madam.“

„Stejně jako mně.“

„Chtěla bych mít vaši postavu, madam. V těchhle šatech budete hezká jako obrázek.“

Rosalind se pohledem dotkne svých bílých paží. „Ty šaty budou možná potřebovat zúžit, Betty.“

„Už zase nemáte chuť k jídlu, madam? To je škoda. Nejspíš vám chybí londýnský život. Víím, že vám vaše matka často píše.“

Rosalind tuší, že matka by takový důvěrný rozhovor se služebnou neschvalovala. Představí si ji nahrbenou nad psacím stolem, jak drápe na papír: *Role manželky je podřídit se manželovi! Být mu pomocí, inspirací a průvodkyní!*

„Matka mi píše denně,“ odpoví. „Jsem její jediné dítě.“

„Jistě je na vás pyšná, když jste tak úspěšná,“ poznamená Betty.

Role manželky, pomyslí si Rosalind. Podřídit se. Elegantní. Ne však znuděná. Sprádá ta slova v duchu během zámlk při večeři v tmavočervené jídelně a při následném čekání v ložnici a v čase poté, kdy hledí nahoru na baldachýn a hledá šikmý obličej, který ji sleduje v její roli manželky, a je v tom něco, co jí umožňuje trochu odstupu, zatímco se to děje: ten nepopsatelný vpád, jeho noční košile, kterou si nikdy nesundá, zmuchlaná mezi jejich těly jako něco, co by rád udusil, a ačkoli jedna její část touží bojovat, vzdorovat a bránit se, nehýbe se, nikdy nevykřikne, prostě tam je, oběma rukama svírá prostěradlo a civí mimo něj na strop.

Jak tomu má jenom uvěřit? Že tohle násilí se na ní páchá každou noc a lidé všude kolem ní tvrdě spí ve svých postelích, spokojení, že se to děje.

A v podkroví prstík kreslí B-R-A-T-R, B-R-A-T-R, B-R-A-T-R.